

TEZA DE ABILITARE

rezumat-scrisoare de intentie

candidat conf. dr.arh. Virgil Pop

1.

Lucrarea reprezinta preocuparile de dupa publicarea volumului “Istoria conservarii” in anul 2002. Capitolele relative la tratamentul cladirilor vechi in Roma de dupa declansarea Contra-reformei au fost dezvoltate in prima parte a tezei. Termenul de restaurare a fost utilizat in sensul sau etimologic si asa cum este utilizat si in literatura italiana “restauri del settecento” fara a intra in clasica disputa de dupa utilizarea acestuia in sensul modern dobandit in secolul al XIX-lea. Analiza acestei perioade este facuta, de regula, prin prisma stricta a specializarii autorilor: fie in “ev mediu”, fie in “baroc”. S-a incercat in lucrare sa se surprinda chiar aceasta “restaurare” prin necesitatea de a raspunde unei noi cerinte a artei “docere, delectare, movere”. Sunt analizate si aspecte ale activitatii marilor arhitecti ai barocului care de regula nu fac obiectul studiilor monografice, fiind considerate opere minore. Selectia bisericilor prezentate s-a facut si in functie de accesibilitatea directa. Nu au fost prezentate biserici importante cum ar fi San Bartolomeo al Isola, Santa Croce in

Gerusalemme si San Crisogono din cauza lipsei materialului grafic. Capitolul secund prezinta monumente din Transilvania O scurta introducere la al doilea capitol prezinta aspecte din Austria si Ungaria. Fara nici o intentie de a elucida acest fenomen in tarile respective se incearca doar sa se prezinte sensul irizarii. Monumentele din Transilvania sunt prezentate selectiv cu un accent pe cele din judetele Cluj si Bistrita-Nasaud. In ce priveste Transilvania, acest tip de analiza este de pionierat. Schimbarea a fost considerata principala valoare istorica a monumentului. Transformarea a fost considerata pana acum punctul in care se oprea analiza iar in unele cazuri punctul din care incepea. Lucrarea poate fi dezvoltata si continuata prin analiza unor nuante mai fine: diferenta dintre protestantismul evanghelic al sasilor si calvinismul maghiarilor. O forma speciala o ia "barocizarea" bisericilor medievale in tinutul secuiesc unde Reforma nu-si face aparitia. Poate cel mai important monument gotic, barocizat din Transilvania este Biserica Neagra din Brasov. Acesta nu a fost analizat din cauza inaccesibilitatii in pod la extradadosul boltilor. Cunoasterea acestui fenomen este la inceputuri in Europa (sau o poate fi numita o moda noua in cercetare) iar in Transilvania este neabordata. Continuarea acestor studii este un tel.

2.

Publicatii anterioare (*Armenopolis-oras baroc*, editia 2002 si ed 2012 si *Die städtebauliche Struktur von Roşia Montana*, in "Silber und Salz in Siebenburgen", im Deutsche Bergbau-Museum, Bochum, 2002) au analizat structurile urbane specifice. Pentru determinarea elementelor care contribuie la valoarea istorica s-au folosit conceptele de tipologie urbana si configuratie urbana. La acestea s-a adaugat analiza valorilor arhitecturale intr-o maniera clasica. Acest tip de analize a fost utilizat in alcatuirea studiilor preliminare pentru patru PUG-uri, Cluj si Gherla cu cate o

reactualizare. Aceasta metoda, cu unele adaptari, poate fi aplicata si in localitatile rurale. Studiile urbanistice pentru mediul rural devin de o actualitate stringenta. Finantarile recente prin fonduri europene pentru modernizarea drumurilor si pentru introducerea canalizarii arata clar cat de vulnerabile sunt tesuturile urbane din mediul rural. Pana de curand aceste tesuturi erau protejate prin saracie. Centrele satelor, de exemplu, Ciceu-Cristesti din jud. Cluj, Ardud din jud. Satuma Mare si-au pierdut farmecul prin simpla asfaltare nesimetrica a spatiului central, targ alungit, devenit sosea nationala. Satul Mintiul Gherlei din judetul Cluj este o fosta colonie saseasca. Satul traditional este compus din doua siruri de case dezvoltate de o parte si alta a unui curs de apa adus la linie dreapta cu un prospect de aproximativ 50 de metri si poduri la aproximativ 70 de metri. Drumurile satului sunt de o parte si alta a cursului de apa. Recent s-a asfaltat o sindura laterala. S-a pierdut mult din farmecul localitatii, chiar daca nu ireversibil. In acelasi timp, satul Macau, capat de drum local, fara asfalt si fara canalizare cu o populatie imputinata si imbatranita isi pastreaza farmecul traditional. Valorile de patrimoniu sunt analizate in special la nivel de folclor. Singurele parti afectate erau doar cele suprapuse cu structurile regionale sau nationale. Studii pentru asigurarea accesului la modernitate al satului romanesc reprezinta un domeniu larg deschis.

3.

Valorificarea patrimoniului industrial este reflectata in cateva articole si participari la conferinte. Tema aparuta in ultimul sfert de secol in patria noastra este unanim acceptata de specialisti, cel putin la nivelul declarativ, in schimb in randul publicului larg si al administratiei este inaccesibila. Sapte din opt studenti indrumati la lucrarea de diploma au optat pentru teme privind reconversia spatiilor industriale fara o influentare din partea indrumatorului. In acelasi timp in Cluj au fost demolate zone industriale

protejate prin documentatiile de urbanism legale. Militantismul prin studii poate fi foarte util.

Expozitia “Riuso”– da Roma alla Transilvania”, Reutilizarea materialului antic în arhitectura medievală,–galeria Laterallia, BCU, Cluj, 9 martie, 2009, ora 14, <http://www.bcucluj.ro/expo/2009-mar2/expo2009-mar2.html> ar fi trebuit sa devina inceputul unui studiu. Descurajarea a venit de la faptul ca domeniul este mai degraba al altei specialitati, arheologia, iar pe de alta parte este deja amplu studiat. Ideea reutilizarii a fost preluata in directiile prezentate mai sus.

Cele trei domenii prezentate sunt teme de studiu atat individual cat si pentru teme de teze de doctorat.

candidat

dr. arh. Virgil Pop